

Aranyérvágás - LIBRARIUS

LÉNÁRT ADÁM on 2014-05-10 at 16:00

Bereményi Géza: Az arany ára; Komáromi Jókai Színház / Thália Színház, Határon Tüli Magyar Színházak Szemléje; Rendezte: Bagó Bertalan

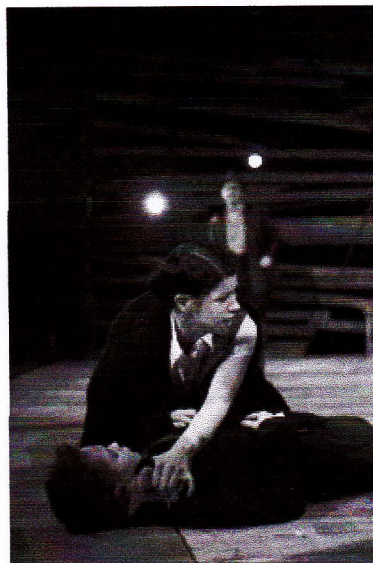
4.8

Olyannyira jól sikerült a Határon Tüli Magyar Színházak Szemléjének (továbbiakban: HTMSZ) nyitánya, hogy meg is feledkeztem róla: a nagyszínpadi produkciók mellett az Arizona Stúdióban is zajlanak az előadások. Nos, a Komáromi Jókai Színház hosszúra nyúlt, s még ennél is hosszabbnak tűnő budapesti bemutatója alatt volt időm azon merengeni, hogy mennyivel szívesebben ülnék a nagyváradi Szigligeti Színház előadásán, Forgách András rendezését nézve. *Az arany áránál* csak jobb lehet. Választásom persze nem volt, méghozzá mindjárt két okból.

Egyrészt a HTMSZ rutinos, dörzsölt közönsége pillanatok alatt elkapkodta a kamaraelőadásokra szóló jegyeket, másrészt a két program egyébként is ütközött, s mégis ki tudna lemondani látatlanban egy olyan jónak ígérkező előadásról, mint amilyen *Az arany ára*? Na ugye.

AZTÁN AMINT MEGPILLANTOM

Sánta Borcsa lécekből összeeszkábált, rozoga díszletét, rögvest megszólal bennem egy hang: ez a díszletterv kísértetiesen hasonlít *A vihar* bő egy évvel ezelőtti, szintén Bagó Bertalan dirigálta előadás játékerére, ahol a vihar következtében szétesett hajótest deszkái végig a színpad felett lebegnek, és mindenféle alakzatokat vesznek fel. Csakhogy azt a díszletet Vereckei Rita tervezte, maga a rendező pedig azt nyilatkozta a mostani kapcsán, hogy „újra és újra küzdeni kell a megmaradásért. Sanyi bácsiék világa, ez a stilizált világkép is ezt szimbolizálja, egy helyet, ahol átvonulnak különböző nagyhatalmak és pusztítást hagynak maguk után. Szélfúttá díszlet, ami tulajdonképpen azt sugallja, hogyan kell a pusztán életben maradni...” – vagyis egyértelműen Bagó Bertalan felől fúj a szél. Egyébként könnyedén variálható, szíkihető-tágítható, ügyes kis játéktér ez, csak éppen közel 2,5 órán keresztül képtelen fenntartani a figyelmet. Mondjuk ideális esetben ez a feladat nem is a díszletre és az előzenei kíséretre hárul.



A fotókat a Komáromi Jókai Színház készítette.

PEDIG VAN TÖRTÉNETE

Az arany árának, de az előadás túl nagy korszakot ölel fel, és még nagyobbat szeretne, miközben az események csak csordogálnak, és alig derül ki valami. A jobb híján a piaci játék műfaji megjelölést kapott darab – durván leegyszerűsítve – egy apáról szól, aki kereskedőként addig-addig ügyeskedett, mígnem a második világháború fejtelenségét kihasználva sikerült hozzájutnia egy nagyobbacska aranykészlethez. Az apa a kommunista diktatúra ideje alatt is féltve őrizte kincseit, végül a teljes vagyonát az idő közben felcseperedett, saját fiaként nevelt unokájára hagyta. Az igényesen összeállított, ehhez mérten felárért megvásárolható műsorfüzetben közölt interjú végén Bagó Bertalan egyébként kifejti, hogy számára miről szól *Az arany ára*, ami sok mindenre rávilágít.

*Az én felfogásomban ez nem egy realista sztori,
hanem egy legenda, ballada egy nagyformátumú*

emberről és a környezetéről. Mintha egy nagy westernfilmet vagy egy betyárfilmet néznénk. Capriccio a mítoszokról sok zenével, szürreális képekkel.

EZZEL A MEGFOGALMAZÁSSAL TÖKÉLETESEN EGYET LEHET ÉRTENI,

sőt, szóról szóra ugyanezt gondolom a látottakról, csak éppen ellenkező, negatív előjellel. Hiszen éppen az a legnagyobb baj az előadással, hogy *Az arany árát* nem egy realista sztoriként, hanem balladaként kezeli a rendező, azaz pontosan arra fekteti a hangsúlyt, ami szerintem a leginkább kifogásolni való. Márpedig ez a valóságtól elemelt, nemcsak szürreális, de modoros és erősen művi játékmód a magyar színház legrosszabb hagyományait, a realista színjátszásnak szánt ügyetlenkedést idézi. Ráadásul ez főként az előadás címszereplőjére, a Monorit alakító **Tóth Tiborra** igaz. Ezért aztán, ha a többieknek akadnak is jó pillanataik, ezek aligha mentik meg az előadást. Mert hiába ellensúlyozza **Holocsy Krisztina** józan játéka Tóth Tibor színpadiasságát, ha Monoriné a második felvonásban szinte fel sem bukkan. Hiába formál **Fabó Tibor** jópofa pótapát Berciből, ha ezt leszámítva a szerepe kimerül a sántikálásban és a sanyibácsizásban, és hiába **Horányi László** erőteljes orgánuma, ha jobbára meg sem kell szólalnia. Kiemelni egyedül a Monori unokáját, Imit alakító **Aranyosi Zsoltot** érdemes, aki még meg tud szólalni természetesen a színpadon.

Az arany ára azon ritka esetek közé tartozik, amikor a filmből készült a színpadi adaptáció, nem pedig fordítva. Ez azonban mit sem változtat azon, hogy az eredeti, jelen esetben **Bereményi Géza** *Eldorádó* című filmje, mérföldekkel jobb, mint a feldolgozása. Az *Eldorádó* melleleg egyetlen kattintással elérhető a legnépszerűbb videómegosztó portálon.

THE BREAKDOWN

SZÍNÉSZI JÁTÉK	5
RENDEZÉS	4
KÜLCSÍN	6
BELBECS	4